

Få har mange, mange har få

Innvandrere i Norge finner vi helst i storbyene, særlig i Oslo og kommunene rundt hovedstaden. Av hele innvandrerbefolkningen bor 32 prosent i Oslo. Ser vi bare på dem som kommer fra Asia, Afrika og Latin-Amerika, er andelen 40 prosent. Blant disse innvandrernes etterkommere er andelen som bor i Oslo, 50 prosent. Kunnskap om sammensetningen av innvandrerbefolkningen er viktig for at kommunenes arbeid med integrering skal lykkes.

Hvorfor er det viktig å beskrive lokale, ikke bare nasjonale, integreringsutfordringer? Svaret er enkelt – selv om politikken er nasjonal vil integreringen i stor grad skje lokalt – og utfordringene må møtes og løses lokalt. Det er kommunene som tilbyr introduksjonsordning og norsk- og samfunnsfag-sopplæring for nyankomne innvandrere. Det er kommunene som er ansvarlig for å skaffe bolig til flyktninger. Det er kommunene som utbetaler sosialstønad eller finner arbeidsmarkedstiltak til de som trenger det, og det er kommunene som er ansvarlig for å bygge og tilby barnehageplass. Alle bor i en kommune – ikke bare «i Norge».

Som grunnlag for å forstå forskjellene i levekår må en ha gode kunnskaper om *hvem* som bor i de enkelte kommunene, og hvilke behov de har. Ulik sammensetning av innvandrerbefolkningen vil i noen grad forklare ulikheter i levekår, men andre faktorer er også viktige. Denne artikkelen bygger på en nylig utkommet rapport om innvandrernes demografi og levekår i de tolv kommunene i Norge som har flest ikke-vestlige innvandrere. Rapporten er utarbeidet av Statistisk sentralbyrå for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) 2007, Aalandslid (red) 2007. I denne artikkelen har vi samlet noen hovedtrekk om den demografiske utviklingen i disse tolv kommunene, og i neste artikkel beskriver vi levekårene. Hele tiden er det ikke-vestlige innvandrere (se boks) som er i fokus. For en generell beskrivelse av de største innvandrergruppene viser vi til Henriksen 2007 og til artikkelen i dette nummeret av Samfunnsspeilet av samme forfatter.

172 000 ikke-vestlige innvandrere i tolv kommuner

I alt bodde det 172 000 ikke-vestlige innvandrere i disse tolv kommunene (se boks) ved inngangen til 2006. Det er vel 60 prosent av alle ikke-vestlige innvandrere i Norge. Det bodde 102 000 ikke-vestlige innvandrere bare i Oslo. Flertallet av de ikke-vestlige innvandrere bodde altså i Oslo kommune ved inngangen til 2006. I de andre elleve kommunene vi har sett på i disse faktaarkene, bodde det 70 000 ikke-vestlige innvandrere, mens det i de resterende 420 kommunene bodde «bare» 113 000 ikke-vestlige innvandrere. To kommuner, Osen i Sør-Trøndelag og Beiarn i Nordland har ingen innvandrere fra ikke-vestlige land.

Flere bor i Oslo enn i de elleve andre kommunene til sammen

Vi ser i figur 1 at Oslo er den dominerende store innvandrerkommunen i Norge, med over 100 000 ikke-vestlige innvandrere. Bare i bydelen Alna bor det klart flere ikke-vestlige innvandrere enn i kommune nummer to på lista, Bergen. Men selv om Oslos innvandrerbefolkning er stor, vil vi likevel minne om at det faktisk bor flere ikke-vestlige innvandrere *utenfor* de tolv

---

*Vebjørn Aalandslid og
Lars Østby*

Vebjørn Aalandslid er rådgiver i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for leveårsstatistikk (vebjorn.aalandslid@ssb.no).

Lars Østby er seniorforsker i Statistisk sentralbyrå, Avdeling for personstatistikk (lars.ostby@ssb.no).

Definisjoner/inndelinger

På oppdrag fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har Statistisk sentralbyrå (SSB) utarbeidet en rapport som viser innvandreres demografi og levekår i de tolv kommunene i landet som har flest ikke-vestlige innvandrere. I denne artikkelen viser vi noen utvalgte hovedfunn fra denne rapporten. Kommunene som er med i rapporten er Fredrikstad, Bærum, Lørenskog, Skedsmo, Oslo, Drammen, Skien, Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Bergen og Trondheim. I tillegg beskriver rapporten også innvandrernes demografi og levekår i fem bydeler i Oslo.

Førstegenerasjonsinnvandrere er personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre. Førstegenerasjonsinnvandrere har altså på et tidspunkt innvandret til Norge.

Personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre (også omtalt som *etterkommere*) er personer som er født i Norge av to foreldre som er født i utlandet, og som i tillegg har fire besteforeldre som er født i utlandet.

Innvandrerbefolkningen er summen av de to foregående grupperingene og omfatter personer som har to utenlandsfødte foreldre, eller mer presist: personer som verken har foreldre eller besteforeldre som er født i Norge. Innvandrerbefolkningen omfatter dermed førstegenerasjonsinnvandrere og personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre.

Fødeland er hovedsakelig mors bosted ved personens fødsel.

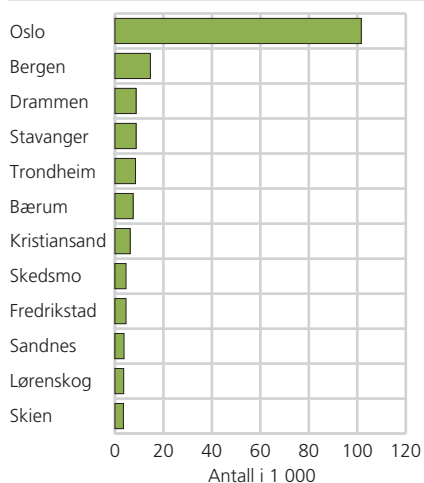
Landbakgrunn er eget, eventuelt mors eller eventuelt fars utenlandske fødeland. Personer uten innvandringsbakgrunn har kun Norge som landbakgrunn. Når begge foreldrene er født i utlandet, er de i de aller fleste tilfellene født i samme land. I tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det mors fødeland som blir valgt.

Ikke-vestlige innvandrere har bakgrunn fra land i Asia med Tyrkia, Afrika, Sør og Mellom-Amerika og Øst-Europa.

Øst-Europa omfatter følgende land: Albania, Bosnia-Hercegovina, Bulgaria, Estland, Hviterusland, Kroatia, Latvia, Litauen, Makedonia, Moldova, Polen, Romania, Russland, Serbia og Montenegro, Slovakia, Slovenia, Tsjekia, Ukraina og Ungarn.

Vestlige innvandrere kommer fra resten av verden, det vil si Vest-Europa, Nord-Amerika og Oseania.

Figur 1. Antall ikke-vestlige innvandrere, etter utvalgte kommuner. Rangert etter størrelse. 2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

største kommunene enn det bor i Oslo. Tiltak for ikke-vestlige innvandrere i Norge treffer slett ikke alle dersom disse utelukkende er rettet mot Oslo eller andre storbyer. Det er også noen forskjeller mellom de elleve neste kommunene. Antallet ikke-vestlige innvandrere varierer fra Bergens 14 600 til Drammens og Stavangers 8 700, ned til Sandnes, Lørenskog og Skien med vel 3 500.

Det er små forskjeller i kjønnsfordeling mellom kommunene. I de fleste kommunene er det omtrent like mange kvinner som menn. Ytterpunktene representeres av Kristiansand med 48,8 prosent kvinner og Sandnes med 52,8 prosent kvinner. En kommune med mange nyankomne flyktninger vil nok ha et visst mannsoverskudd, mens kommuner som Bærum vil ha relativt mange etablerte familier som følge av tilflytting innen Norge og dermed ikke noe mannsoverskudd. Bærum kan nok også ha et arbeidsmarked som er bedre for de kvinnene som bor i kommunen enn tilfellet er andre steder. Oslo har samme andel kvinner som innvandrerbefolkningen i Norge. Her er det mange etterkommere som av demografiske grunner har et lite mannsoverskudd.

Flest etterkommere i Oslo og Drammen

Den andelen som etterkommere utgjør av samlet innbyggertall i kommunene følger i noen grad innvandrerandelen (figur 2), men det finnes unntak. I Oslo og omegnskommunene (unntatt Bærum) utgjør etterkommerne nesten 30 prosent av den ikke-vestlige innvandrerbefolkningen, mens de på landsbasis utgjør 22 prosent. Dette er kommuner som har mange innvandrere med lang botid og dermed mange etterkommere, som pakistanere i Oslo og tyrkere i Drammen. En del av Oslos nabokommuner har også hatt en viss familieutflytting fra Oslo, som Lørenskog og Skedsmo. Bærum skiller seg ut fra disse med en andel etterkommere av befolkningen i alt som er på lands-

gjennomsnittet. Trondheim og Bergen har relativt få etterkommere. Der er det grupper med kortere botid, og det kan nok også tenkes at det er en viss flytting av veletablerte innvandrere i retning av Oslo. For disse to byene spiller det også inn at de har universiteter med et visst innslag av studenter som har bakgrunn fra ikke-vestlige land, og dermed blir andelen etterkommere lavere enn den ellers ville ha blitt.

En av fire unge voksne i Oslo har innvandrerbakgrunn

Det er relativt store forskjeller også i innvandrernes aldersfordeling mellom kommunene. Det er noe større andel ikke-vestlige innvandrere blant de yngste (alder 0–9 år) enn det er blant alle som bor i Norge, men forskjellen er ikke større enn 8 mot 6 prosent på landsnivå (figur 3). Det er relativt flere barn i alle de største kommunene, men forskjellen i Bærum er ubetydelig, og den er heller ikke stor i Bergen og Trondheim. I Oslo er 28 prosent av barna i alderen 0–9 år ikke-vestlige innvandrere, mens 19 prosent av hele befolkningen i kommunen er ikke-vestlige innvandrere. I Drammen er det på samme måte, 23 prosent mot 15 prosent. Dette skyldes i stor grad at det er mange etterkommere i innvandrergrupper med lang botid, som de fra Pakistan, Tyrkia og Marokko, og at det bor mange fra disse landene i Oslo og Drammen. Vi har tidligere nevnt utflytting av familier fra Oslo som viktig for innvandrerbefolkningen i Lørenskog og Skedsmo, og den betyr nok mye for den relativt store andelen barn med innvandrerbakgrunn her. I Skien og Fredrikstad kan aldersfordelingen henge sammen med hvilke flyktninggrupper som er bosatt der (og andelen nyankomne), og hvordan sekundærflyttingen arter seg.

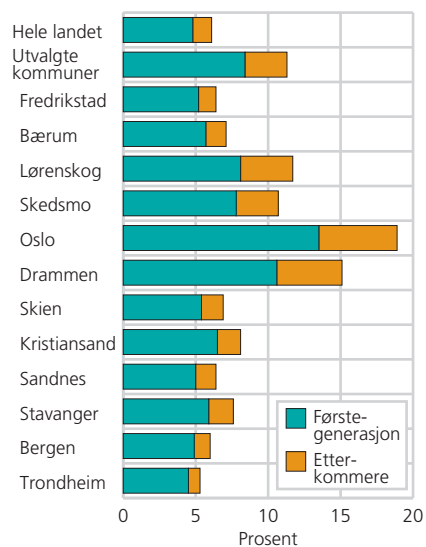
Innvandreroverskuddet i alderen 20–29 år er større enn i aldersgruppa 0–9 år for landet under ett. 10 prosent av personer i alderen 20–29 år har ikke-vestlig innvandrerbakgrunn, mot 6 prosent i hele befolkningen (figur 4). Til gjengjeld er det svært få ikke-vestlige innvandrere i alderen over 50 år, og det finnes relativt færre, jo eldre grupper vi ser på. I både Oslo og Drammen har nesten 25 prosent av dem mellom 20 og 29 år innvandrerbakgrunn. Dette gjør nok at utfordringene med integrering blir annerledes her enn i resten av landet. Lavest er andelen i Trondheim med 8 prosent og i Bergen, Sandnes og Fredrikstad med 9 prosent. Oslo har, sammen med Fredrikstad og Skien, en større andel innvandrere blant aldersgruppen 20–29 år enn blant gruppen 0–9 år. Forskjellen mellom Bærum og de andre kommunene er tydelig også her, Bærum er den eneste kommunen med betydelig større innvandrerandel blant unge voksne enn blant barn, 16 prosent mot 7 prosent.

Pakistanerne er den største gruppen i bare to av tolv kommuner

Mange av de demografiske forskjellene vi har sett foran, henger sammen med hvilke innvandrergrupper som er størst i de ulike kommunene, og hvor mye den enkelte gruppen dominerer tallmessig i kommunens innvandrerbefolkning. Tabell 1 viser de tre største landgruppene i hver av våre tolv kommuner.

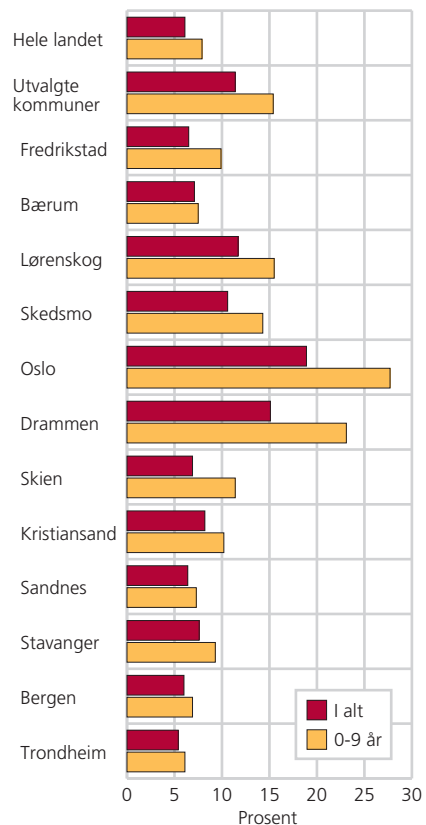
Innvandrere med bakgrunn fra Vietnam er den tredje største ikke-vestlige gruppen (2/3 av gruppen med bakgrunn fra Pakistan), men er likevel den største landgruppen i tre kommuner og nest størst i fire. Til tross for at gruppen med bakgrunn fra Pakistan er størst på landsbasis, er den på topp bare i Oslo og Lørenskog, og den kommer som nummer to i Skedsmo og Drammen. Utenfor Oslo-området er gruppen størst bare i Sandnes, her som

Figur 2. Ikke-vestlige innvandrere som andel av befolkningen i alt, etter innvandrerkategori og utvalgte kommuner. 2006

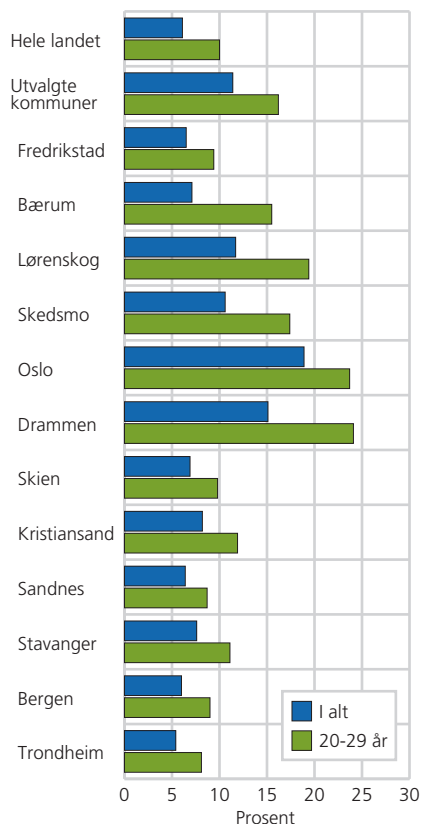
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3. Andel ikke-vestlige innvandrere av befolkningen i alt og 0–9 år. Kommune. 2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4. Andel ikke-vestlige innvandrere av befolkningen i alt 20–29 år. Kommune. 2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1. Største ikke-vestlige landgrupper i kommunene. 2006

Kommune	Største ikke-vestlige landgruppe	Nest-største	Tredjestørste
0106 Fredrikstad	Irak	Serbia og Montenegro	Bosnia-Hercegovina
0219 Bærum	Iran	Pakistan	Polen
0230 Lørenskog	Pakistan	Vietnam	Sri Lanka
0231 Skedsmo	Vietnam	Pakistan	Iran
0301 Oslo	Pakistan	Somalia	Sri Lanka
0602 Drammen	Tyrkia	Pakistan	Iran
0806 Skien	Somalia	Irak	Serbia og Montenegro
1001 Kristiansand	Vietnam	Chile	Serbia og Montenegro
1102 Sandnes	Vietnam	Bosnia-Hercegovina	Pakistan
1103 Stavanger	Tyrkia	Vietnam	Somalia
1201 Bergen	Irak	Vietnam	Chile
1601 Trondheim	Tyrkia	Vietnam	Irak

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

nummer 3. I Drammen er tyrkere den i særklasse største gruppen, men de er den største gruppen også i Stavanger og Trondheim. Alle de ti største innvandererlandene er med blant de tre på topp i minst en kommune. Chile som nummer femten på landsbasis kommer med på pallen i Kristiansand og i Bergen, mens Polen som nummer tolv er tredje størst i Bærum. Dette kan være en antydning om at direkte arbeidsinnvandring kan bety mer for sammensetningen av innvandergruppen i Bærum enn i resten av landet.

Når det gjelder hvor mye en enkelt gruppe dominerer tallmessig, er det store forskjeller kommunene imellom. Den største konsentrasjon har vi i Drammen, hvor nesten 24 prosent av de ikke-vestlige innvandererne har sin bakgrunn fra Tyrkia. I Fredrikstad kommer 22 prosent fra Irak, mens de fra Pakistan utgjør om lag 20 prosent av Oslos og Lørenskogs ikke-vestlige innvandrere. Lavest konsentrasjon av en enkelt gruppe finner vi i Bergen (9 prosent fra Irak), Trondheim (10 prosent fra Tyrkia) og Bærum (11 prosent fra Iran). Mot denne bakgrunnen er det lett å tenke seg at integreringsarbeidet i Drammen og Bærum må bli svært ulikt.

Flest nyankomne i Trondheim

Vi legger ofte til grunn at innvandrere med kort botid har større behov for kommunal og annen integreringsinnsats enn innvandrere med lang botid. De kommuner hvor de ikke-vestlige innvandererne har kort botid, vil trolig skåre dårligere på levekårsindikatorene. Ett viktig unntak her er kvinner fra Pakistan, Tyrkia og Marokko, som ved sin perifere tilknytning til arbeidsmarkedet ofte skårer lavt på de levekårsindikatorene vi bruker, selv om dette er grupper hvor mange har lang botid. Derfor viser vi i figur 5 hvor stor andel av innvandererne i hver kommune som har kortere enn seks års botid i Norge.

Størst andel nyankomne er det i Trondheim hvor hele 47 prosent av innvandererne i kommunen har bodd i Norge i mindre enn seks år, mens andelen i Bergen, Bærum og Fredrikstad er nær 40 prosent. Den klart laveste andelen nyankomne er det i Lørenskog (26 prosent) og Oslo (30 prosent). Når andelen er så stor i Trondheim, har nok dette klar sammenheng med at det er en stor andel av dem som innvandrer til Trondheim som flytter videre til andre steder i Norge. I tillegg er det også en større gjenutvandring derfra enn fra andre steder, trolig knyttet til studenter som kommer for å være der i noen år og så reise videre eller hjem. Dessuten har et høyt antall flyktninger de siste årene blitt bosatt i Trondheim.

Den lave andelen med kort botid i Oslo henger også sammen med den store innvandrerbefolkningen som allerede finnes der, slik at tallet på nyinnvandrede må være svært høyt for å gi en høy andel. I forhold til innvandrerantallet blir det årlige antallet bosatte flyktninger i Oslo relativt lite. Det er som tidligere nevnt, mange innvandrere som flytter fra Oslo til Lørenskog når de er godt nok etablert til å kunne konkurrere på boligmarkedet utenfor Oslo. Hovedtyngden av de ikke-vestlige innvandrerne i kommunen tilhører grupper med lang botid (mer enn ti års botid i Norge), som de fra Pakistan, Vietnam, Sri Lanka og Iran. Blant disse er det trolig de med relativt gode inntekter som har flyttet til Lørenskog.

Høy andel flyktninger i Fredrikstad, Skien og Kristiansand

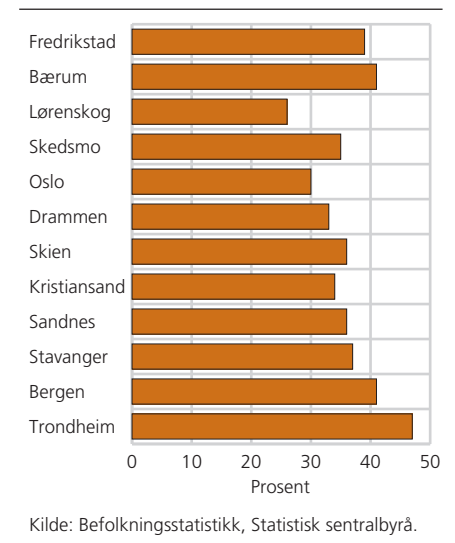
Mange nyankomne innvandrere har store behov for tiltak som kan lette deres integrering i Norge. Videre vet vi at flyktninger ofte har en vanskeligere vei inn i det norske arbeidsmarkedet enn andre ikke-vestlige innvandrere (Østby 2001 og 2004). Dette er grunnen til at det blir gitt integreringstilskudd til kommunene for de første fem årene etter bosetting, og at nyankomne flyktninger skal delta i introduksjonsordningen. I tillegg til at en stor andel med kort botid er viktig for kommunale tiltak, kan en anta at kommuner med mange flyktninger vil ha andre utfordringer enn kommuner med få flyktninger. Figur 6 viser andelen flyktninger blant de ikke-vestlige førstegenerasjons-innvandrerne i de tidligere nevnte tolv kommunene. Tiltakene som rettes mot flyktninger omfatter ikke personer født i Norge, og praktisk talt alle har sin bakgrunn fra ikke-vestlige land. Vi ser at kommunene grupperer seg i to når det gjelder andel flyktninger. Kristiansand, Skien og Fredrikstad har vel 70 prosent flyktninger blant sine ikke-vestlige førstegenerasjons-innvandrere. Dette skyldes dels stor vilje til å bosette flyktninger, som i Kristiansand og Skien, og dels stor sekundærflytting som til Fredrikstad. I Kristiansand er det flyktninger fra Vietnam og Chile, begge grupper med lang botid, som dominerer. Skien og Fredrikstad har flest flyktninger fra Irak, en gruppe som har gjennomsnittlig kort botid i Norge.

De andre kommunene har en andel flyktninger mellom 45 og 60 prosent, med lavest tall i Oslo og Drammen. Dette er begge kommuner med et betydelig antall av de første arbeidsinnvandrerne fra Pakistan, Tyrkia og Marokko samt deres familier. Det har også vært et ønske å bosette flyktninger andre steder enn der det i utgangspunktet var flest innvandrere, for å unngå unødig store konsentrasjoner av ikke-vestlige innvandrere. Selv om Oslo har lavere andel flyktninger av sin innvandrerbefolkning enn de andre elleve kommunene, utgjør likevel flyktningene en større andel av kommunens innbyggere her enn i noen annen kommune. Lørenskogs relativt store andel flyktninger har nok sammenheng både med en viss primærbosetting av flyktninger og at mange flyktninger som har etablert seg i arbeidsmarkedet i Oslo, etter hvert flytter ut til forsteder med bedre boligforhold.

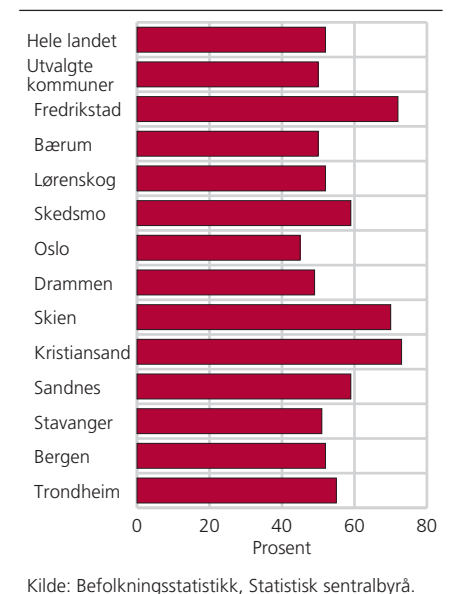
Innvandrerbefolkningen i Fredrikstad, Lørenskog og Skedsmo vokser raskest

Den ikke-vestlige innvandrerbefolkningen i Norge er seksdoblet de siste 20 årene, fra knapt 50 000 i 1986 til 285 000 i 2006. I prosent av folketallet er veksten fra 1,2 til 6,1. Figur 7 viser hvordan veksten har vært fra år til annet for våre tolv kommuner. Oslos andel har gått fra 5 til 19 prosent av folketallet, og Oslo har hatt den klart største andelen i alle årene. Likevel, i 1986 var innvandrerandelen i Oslo 4,5 ganger høyere enn i landet under ett, mens den i 2006 var 3,0 ganger så høy. I starten av perioden 1986–

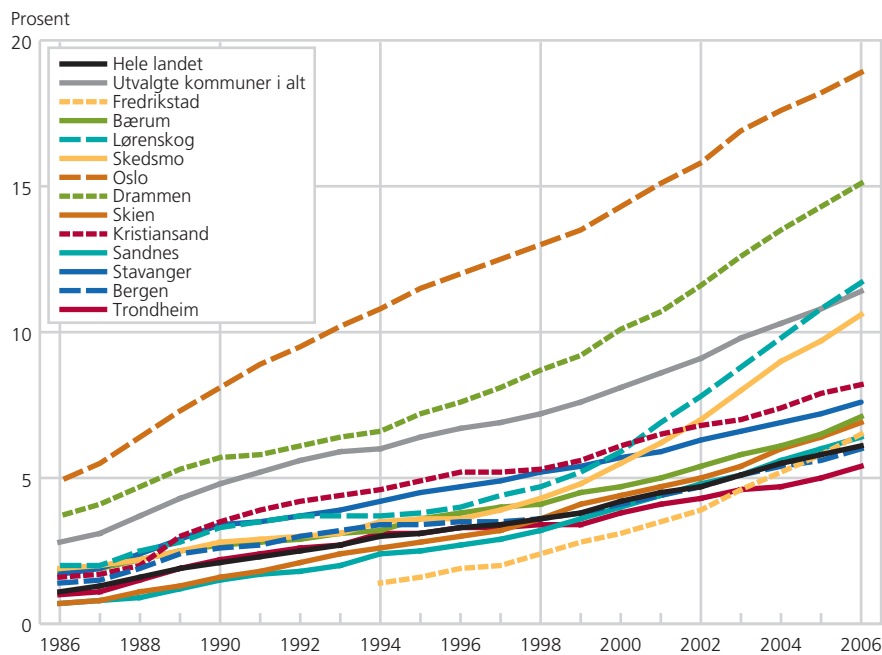
Figur 5. Andel av ikke-vestlig innvandrerbefolkning i kommunen med botid 0–5 år. 2006

Figur 6. Andel flyktninger av ikke-vestlige innvandrere i kommunen. 2006

Figur 7. Andel ikke-vestlige innvandrere av befolkningen i alt i utvalgte kommuner. 1986–2006

¹ Fredrikstad mangler tall før 1994 grunnet kommunesammenslåing.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2006 lå ikke Drammen så langt etter Oslo, men tilveksten var mindre i Drammen i første halvdel av 1990-tallet. Deretter er vekstkurvene for Oslo og Drammen ganske parallelle. Lørenskog lå lenge blant dem som hadde lavest innvandrerandel blant «våre» tolv kommuner og har sammen med Skedsmo hatt en relativt sterk vekst de siste årene. Lørenskog har siden 2001 vært nummer tre blant kommunene og har det siste året kommet litt høyere enn gjennomsnittet av de tolv kommunene. Kristiansand lå som nummer tre gjennom hele 1990-tallet, men veksten her har hele tiden vært litt langsommere enn blant Oslos forstadskommuner, slik at også Skedsmo nå har passert Kristiansand. Stavanger har hatt en utvikling nær Kristiansands, men hele tiden med litt lavere innvandrerandel. Med unntak av Fredrikstad har de øvrige kommunene fulgt landsgjennomsnittet ganske nært. Fredrikstad hadde ved etableringen av storkommunen i 1994 en

klart lavere andel innvandrere, men denne andelen har steget raskt hele tiden deretter og ligger nå med sine 6,5 prosent over gjennomsnittet for hele Norge. Av «våre» tolv kommuner er det bare Bergen og Trondheim som har lavere andel ikke-vestlige innvandrere enn landsgjennomsnittet.

Om vi som i figur 8 ser på veksten de siste åtte årene, har antallet ikke-vestlige innvandrere i Norge vokst fra 157 000 til 285 000, nesten en fordobling. Som antydnet i forrige avsnitt har Fredrikstad, Lørenskog og Skedsmo hatt den sterkeste veksten. I disse tre kommunene er antallet nær tre ganger så stort som det var i 1998, mens den relative veksten i Oslo «bare» var på 1,6 ganger. Vi ser at i tillegg til Oslo hadde også de andre storbyene en relativt moderat tilvekst, mens Oslos nærmeste omegnskommuner og Sandnes alle hadde et antall som var mer enn 2,3 ganger høyere enn i 1998. Selv om veksttakten altså var høyest utenfor Oslo, kom likevel 37 000 av tilveksten på 128 000 ikke-vestlige innvandrere i Oslo.

Når innvandrerbefolkningens andel av Oslos befolkning vokser så sterkt, skyldes det ikke bare at innvandrerbefolkningen har vokst raskt, men også at befolkningen uten innvandrerbakgrunn ikke har vokst. Vi viser i figur 9 veksten i den ikke-vestlige innvandrerbefolkningen og veksten for dem som ikke er med i innvandrerbefolkningen. De vestlige innvandrerne er altså holdt utenfor her. Nesten all tilvekst i Oslo de siste ni årene er kommet i den ikke-vestlige innvandrerbefolkningen (se mer om dette hos Blom 2006 a og b). I Lørenskog, Drammen og Skien har det vært en svak nedgang i den befolkningen som ikke har innvandrerbakgrunn. I de andre kommunene har det vært en varierende vekst i begge grupper. Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Bergen og Trondheim har hatt en mindre vekst i innvandrerbefolkningen enn i befolkningen uten innvandrerbakgrunn. Norge har i alt hatt en befolkningsvekst

på 223 000 de siste ni årene. Av denne veksten kom 142 000 i innvandrerbefolkningen (128 000 i den ikke-vestlige) og 81 000 i den delen av befolkningen som ikke har noen innvandrerbakgrunn. Det meste av veksten skyldes det direkte innvandrings-overskuddet, men slik vår definisjon er, skyldes også 30 000 av tilveksten at antallet etterkommere har økt.

Innvandrerbefolkningen i de tolv største innvandrerkommunene i Norge varierer mye, både i størrelse, sammensetning og vekst. Oslo med sine 102 000 ikke-vestlige innvandrere har langt flere enn de øvrige elleve til sammen, som har 36 prosent av alle i Norge. Selv om antallet er langt mindre i Drammen enn i Oslo, er mønsteret i stor grad det samme, med for eksempel mange barn og unge voksne. Flyktninger utgjør en større andel av innvandrerbefolkningen utenfor Osloregionen enn i Oslo. Jo lenger en innvandrere har bodd i Norge, jo større muligheter har vedkommende for å tillegne seg språk og kulturelle koder. Annenhver innvandrere i Trondheim har kommet til Norge siste fem år, mens dette gjelder én av tre i Oslo og Drammen og bare én av fire i Lørenskog. Nesten tre av fire innvandrere i Kristiansand, Fredrikstad og Skien er flyktninger, mens dette gjelder mindre enn én av to i Oslo og Drammen. Disse forskjellene i hvilke innvandrere som bor i de enkelte kommunene, vil stille kommunene overfor ganske ulike utfordringer i integreringen av innvandrerbefolkningen, og vi får store forskjeller i levekår blant innvandrerbefolkningen mellom de ulike kommunene, slik den neste artikkelen viser.

Referanser

Blom, Svein (2006a): Flere innvandrere, færre nordmenn, *Samfunnsspeilet* 4/2006, side 17-22, Statistisk sentralbyrå.

Blom, Svein (2006b): *Innvandrerens bo- og flyttemønstre i Oslo rundt årtusenskiftet*, Rapporter 2006/33, Statistisk sentralbyrå.

Henriksen, Kristin (2007): *Fakta om 18 innvandrergrupper i Norge*, Rapporter 2007/29 Statistisk sentralbyrå.

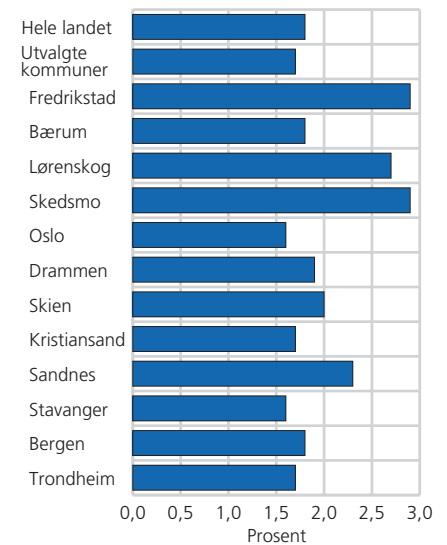
IMDi (2007): *Fakta om innvandrerbefolkningen*. IMDi-rapporter 5A-L-2007.

Østby, Lars (2001): Beskrivelse av nyankomne flyktnings vei inn i det norske samfunnet, Notater 2001/23, Statistisk sentralbyrå.

Østby, Lars (2004): *Innvandrere i Norge – Hvem er de og hvordan går det med dem? Del I Demografi*, Notater 2004/65, Statistisk sentralbyrå.

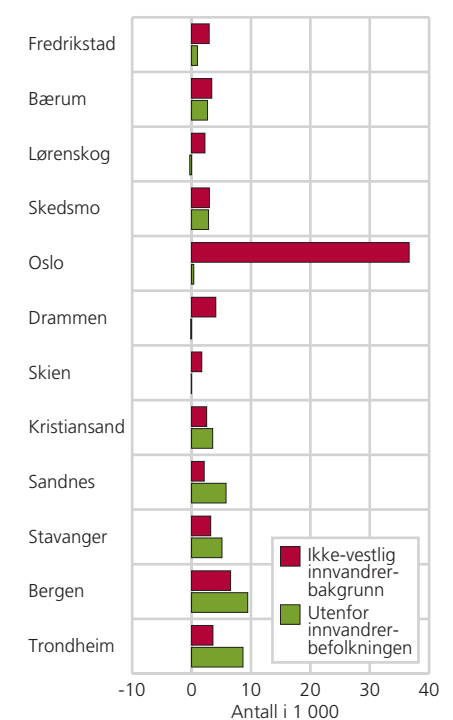
Aalandslid, Vebjørn (2007): *Innvandrerens demografi og levekår i 12 kommuner i Norge*, Rapporter 2007/24, Statistisk sentralbyrå.

Figur 8. Vekst i ikke-vestlig innvandrerbefolkning, etter kommune. 1998–2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 9. Tilvekst 1998–2006 i og utenfor innvandrerbefolkningen. Antall

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.